

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Turizm Yatırımlarının Desteklenmesi Programı

2018 YILI PROJE TEKLİF ÇAĞRISI BAŞVURU REHBERİ

Referans No: TRA2-19-TURDES

KAYS Üzerinden Son Başvuru Tarihi: 08/03/2019 Saati: 23:59

Taahhütname için Son Teslim Tarihi: 15/03/2019 Saati: 17:00

İÇİNDEKİLER

1. TURİZM YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI	7
1.1. Giriş	7
1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri.....	10
1.3. Serhat Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak.....	10
2. BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR.....	11
2.1. Uygunluk Kriterleri.....	11
2.1.1. Başvuru Sahiplerinin uygunluğu: kimler başvurabilir?	12
2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu	14
2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler	15
2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler	19
2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	23
2.2.1. Başvuru Formu ve Diğer Belgeler.....	23
2.2.2. Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?.....	27
2.2.3. Başvuruların Alınması İçin Son Tarih.....	28
2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin.....	29
2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi.....	30
2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi	37
2.4.1. Bildirimin İçeriği	37
2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi	38
2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları.....	38
3. PERFORMANS GÖSTERGELERİ	41
3.1. Program Performans Göstergeleri	42
3.2. Proje Performans Göstergeleri.....	43
4. EKLER.....	44

PROGRAMIN KÜNYESİ	
PROGRAMIN ADI	TURİZM YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI
PROGRAMIN REFERANS NUMARASI	TRA2-19-TURDES
PROGRAMIN AMACI	Kış, doğa ve kültür turizmi sektöründe yeni yatırımların teşvik edilmesi ve mevcut turizm işletmelerinin rekabet güçlerinin artırılması.
PROGRAMIN ÖNCELİKLERİ	Öncelik 1: Alternatif ve tüm yıla yayılan turizm faaliyetleriyle yüksek standartlarda hizmet veren tesislerin sayısının artırılması ve mevcut tesislerin iyileştirilmesi/geliştirilmesi Öncelik 2: Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli yapıların turizme kazandırılması Öncelik 3: Bölgeye özgü yerel ürünlerin turizme kazandırılmasına yönelik faaliyetler
PROGRAMIN BÜTÇESİ	8.000.000 TL
PROJELERE SAĞLANACAK ASGARİ VE AZAMİ DESTEK MİKTARI	Asgari Tutar: 50.000 TL Azami Tutar: 600.000 TL Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin % 25'inden az ve % 50'sinden fazla olamaz.
PROJE SÜRESİ	Asgari 6 ay, Azami 15 ay
UYGUN BAŞVURU SAHİPLERİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ)
SON BAŞVURU TARİHİ	KAYS üzerinden son başvuru tarihi: 08/03/2019, Saat: 23:59 Taahhütname için son teslim tarihi: 15/03/2019, Saat: 17:00

TANIMLAR

Bu Rehberde geçen;

Ajans: Serhat Kalkınma Ajansı'nı,

Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nı

Ara Rapor: Sözleşmede belirtilen dönemler itibarıyla, Proje Uygulama Rehberinde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yararlanıcı tarafından proje uygulama süresince KAYS hazırlanan ve sunulan raporu,

Bağımsız Değerlendirici: Proje tekliflerini, başvuru rehberlerinde belirtilen esaslara göre teknik, ekonomik, sosyal ve mali açıdan değerlendirmek üzere, alanında en az beş yıllık uzmanlık ve tecrübe birikimi olan, yükseköğretim kurumları öğretim elemanları ile kamu kurum ve kuruluşları personellerinden Ajans tarafından uygun bulunanların ilgili kurumlarca görevlendirilmesi veya Ajans tarafından diğer gerçek kişiler arasından hizmet alımı yoluyla seçilen uzmanları,

Değerlendirme Komitesi: Bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yaparak ve gerekli gördüğü durumlarda bağımsız değerlendiricilerin değerlendirmesi yöntemi ile projeleri yeniden değerlendirerek görüş oluşturmak ve bunları raporlamak üzere kurulan komiteyi,

Başvuru Rehberi: Ajans tarafından başvuru sahipleri için hazırlanan, destekten yararlanabilecek gerçek ve tüzel kişileri, başvuruda bulunabileceklerde aranan şartları, başvuru ve yararlanma şekil ve şartlarını, desteklenecek faaliyet alanları ve proje konularını, destekten karşılanabilecek uygun maliyetleri, seçim ve değerlendirme kriterlerini, eş finansman yükümlülüklerini, standart başvuru belgelerini ve diğer gerekli bilgileri açıklayan rehberi,

Başvuru Sahibi: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde proje veya faaliyet desteği almak üzere Ajans'a başvuran gerçek veya tüzel kişileri,

Bölge Planı: Ajans tarafından hazırlanan TRA2 2014-2023 Bölge Planı'nı

Destek Yönetimi Kılavuzu: T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Ajans'ın sağlayacağı destekler ile bunların izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik temel ilke ve kuralları, iş akışı ve tanımlarını, raporlama usul ve esaslarını, destek yönetimi sürecinde kullanılan ilgili belge ve formların standartlarını, yararlanıcılarla imzalanacak sözleşme formatını, bilgi sistemlerinin ve veri tabanlarının kullanımını ve gerekli diğer hususları belirleyen dokümanı,

Eş Finansman: Ajans tarafından desteklenen proje veya faaliyetlerde harcanmak üzere, yararlanıcı tarafından sağlanması taahhüt edilen nakdi katkısı,

İştirakçi: Desteğe konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

KAYS (Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi): Ajans desteklerinin ilanı, yürütülmesi ve projelerin değerlendirilmesi aşamalarının elektronik ortamda yürütülmesine imkân tanıyan yazılımı,

Mali Destek: Desteklenecek projelerin toplam bütçelerinin, belirlenecek oranlarda Ajans tarafından karşılanması amacını güden nakdi ödemeyi,

Ortak: Desteğe konu projenin hazırlanmasında, yürütülmesinde proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda doğrudan veya dolaylı fayda veya menfaat elde ederek, bunun karşılığında yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan, Destek Yönetimi Kılavuzunda gösterilen ortaklık beyannamesini imzalayan ve ilgili başvuru belgelerinde açıkça belirtilen gerçek veya tüzel kişiyi,

Proje: Destekten yararlanmak üzere Ajans'a sunulan belli bir amaca odaklanmış, bütçesi ile bütünlük arz eden, belirli süreli ve düzenli faaliyetler bütünü,

Proje Hesabı: Mali desteğe hak kazanan yararlanıcı tarafından projeye özel olarak açılan, kendisi tarafından sağlanan eş finansman da dâhil proje harcamalarının tamamının karşılandığı banka hesabını,

Usulsüzlük: Proje uygulaması sırasında veya öncesinde; yanlış veya yanıltıcı bildirimde bulunmak, sahtecilik yapmak, hile ve dolanlı hareketlerde bulunmak ve Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ile bunu tamamlayıcı nitelikte hazırlanan her türlü belge ve düzenlemede belirtilen ilke ve kurallara aykırı olarak sözleşmede değişiklik yapmak gibi sözleşme ilişkisini ihlal eden fiil ve davranışları,

Yararlanıcı: Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Ajanstan destek almaya hak kazanan gerçek veya tüzel kişileri,

Yasal Temsilci: Başvuru Sahibi'nin yetkili karar organının mali destek programı başvurusunda bulunmak için belirlediği, Başvuru Sahibi'nin Beyanı'nı ve proje ile ilgili belgeleri imzalamaya yetkili olan kişiyi, ifade eder.

1. TURİZM YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI

1.1. Giriş

Serhat Kalkınma Ajansı, 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun'a dayanarak, 25 Temmuz 2009 tarih ve 15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan; Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars illerinden oluşan TRA2 Bölgesi'nin gelişimini ve kalkınmada sürdürülebilirliği sağlamayı hedefleyen kamu tüzel kişiliği haiz bir kuruluştur.

Serhat Kalkınma Ajansı'nın temel amacı, 5449 sayılı Kanunun birinci maddesinde ifade edildiği üzere; "Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle Cumhurbaşkanınca belirlenen politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, gelişmenin sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak üzere oluşturulacak kalkınma ajanslarının kuruluş, görev ve yetkileri ile koordinasyonuna ilişkin usul ve esaslarını düzenlemektir."

Yukarıda belirtilen sorumluluk alanları ve amaçlar çerçevesinde Serhat Kalkınma Ajansının hazırlamış olduğu TRA2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planında, Bölge vizyonu aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

"Doğal zenginliğiyle tanınmış, turizm ve tarımsal ürünleriyle markalaşmış, sınırları aşan kültürel mirasın imkânlarından yararlanmış, rekabet gücü yüksek işletmeleriyle ülkenin Kafkasya ve Orta Asya'ya açılan ticaret ve lojistik merkezi bir Serhat Bölgesi."

Bu vizyonu gerçekleştirme yolunda atılacak adımlarda, Bölge Planı'nda ifade edilmiş olan amaçlar ve hedefler belirleyici olacaktır.

Serhat Kalkınma Ajansı 2014-2023 Bölge Planında Gelişme eksenleri öncelik ve tedbirler; saha araştırmaları, anketler ve il çalışmaları ile belirlenmiştir. Katılımcı bir yaklaşımla belirlenen stratejilerin üst ölçekli planlar (10. Kalkınma Planı, BGUS ve Orta Vadeli Program vb.) ile uyumlu olmasına dikkat edilmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda bölgedeki temel gelişme eksenleri "Sosyal Kalkınma, Çevresel Sürdürülebilirlik, Erişilebilirlik ve Rekabet Edebilirlik" olarak ortaya çıkmaktadır. 2014-2023 Bölge Planı'nda yer alan gelişme eksenleri, öncelik ve tedbirler ışığında sekiz stratejik tercih 2018 Çalışma Programı'nda kendine yer bulmuştur.

ST4- *Turizmde Bölgesel Marka Olunması* stratejik tercihi, 2014-2023 Bölge Planında Rekabet Edebilirlik Gelişme Ekseninde Öncelik 4.2 adıyla anılmaktadır. TRA2 bölgesi İl Kültür ve Turizm Müdürlüklerinden elde edilen veriler ve bölge turizm işletmecileri ile yapılan görüşmeler üzerinden yapılan incelemede toplam misafir sayısının düşük sayılarda seyretmesi ve sınır kapısı olan Ardahan ve Iğdır'da bu sayılara taşımacılık için giriş yapan kişilerin de dâhil olduğu düşünülürse potansiyelin kullanılmadığı ortaya çıkmaktadır. TRA2 Bölgesi bütün olarak incelendiğinde, Ani Antik Kenti, Kars kent merkezi ve Ağrı Dağı ve çevresindeki yapılar ile Sarıkamış Kayak Merkezi ile Ardahan ilinin doğal güzelliklerinin öncelikli değerler olduğu ve konaklama yatırımı açısından Kars merkez, Sarıkamış ve Ağrı Doğubayazıt ilçelerinin ön planda olduğu ve Ağrı Merkez ile Iğdır Merkez'in bu ilçeleri takip ettiği görülmektedir. Sarıkamış kayak merkezi haricinde bölgenin temelde ara istasyon ve/veya Doğu Anadolu ve/veya Karadeniz Bölgesini de içeren turlar kapsamında uğrak noktası olduğu ve dolayısıyla ortalama geceleme sayılarının çok düşük olduğu (Ağrı için ortalama 1,6; Ardahan için 2,3; Iğdır için 1,3 ve Kars için 2,2) görülmektedir. Bu durum, temelde bölgede misafirlerin vakit geçirmelerini sağlayacak nitelikli dinlenme, eğlence ve yeme – içme tesislerinin eksikliği ile ürün çeşitliliği olmamasından kaynaklanmaktadır.

Bu kapsamda oluşturulan Kış, Doğa ve Kültür Turizmde Kapasite Geliştirme Sonuç Odaklı Programı, Turizmde bölgesel marka olunması (ST-4) stratejik tercihinin dayanak olarak oluşturulmuştur.

Kış, Doğa ve Kültür Turizmde Kapasite Geliştirme SOP:

Genel Amaç (TGA): Bölgeye kış, doğa ve kültür turizmi için gelen turizm gelirlerini artırmak.

Özel Amaç 1 (TÖA-1): Bölgenin doğa ve kültür turizmi varlıklarının bilinirliğinin ve cazibesinin artırılması.

Özel Amaç 2 (TÖA-2): Turizm işletmelerinin insan kaynakları kapasitesinin güçlendirilmesi ve hizmet kalitesinin artırılması.

Özel Amaç 3 (TÖA-3): Turizm sektörü altyapısal eksikliklerinin giderilmesi.

Ajans, 2018 yılı içerisinde de 2014-2023 TRA2 Bölge Planı'nda belirlenen "Gelişme Eksenleri" ve bu eksenler çerçevesinde alınması gerekli tedbir ve 2018 yılı Çalışma Programında belirlenen Sonuç Odaklı Programlarını dikkate alarak **Kış, doğa ve kültür turizmi sektöründe yeni yatırımların teşvik edilmesi ve mevcut turizm işletmelerinin rekabet güçlerinin arttırılması** amacıyla **Turizm Yatırımlarının Desteklenmesi Programı'nı** uygulayacaktır.

Bu başvuru rehberi Turizm Yatırımlarının Desteklenmesi Programı'na ilişkin kural ve uygulama esaslarını düzenlemektedir. Bu programın uygulanmasında öncelikle 25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı "Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun" ve ona dayanarak hazırlanan 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği, Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzu ve Program Başvuru Rehberi esas alınacaktır. Program başvuru rehberinde ve bahsi geçen mevzuatta hükmü bulunmayan hususlarda genel hükümlere müracaat edilecektir.

8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği"1 kalkınma ajansları tarafından, kamu kurum ve kuruluşlarına, sivil toplum kuruluşlarına ve diğer gerçek veya tüzel kişilere sağlanacak mali ve teknik destekler ile bunların yönetimi, kullandırılması, uygulanması, izlenmesi, değerlendirilmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir.

Belirtilen yönetmelik çerçevesinde kalkınma ajansları tarafından sağlanacak mali ve teknik desteklerin etkin, etkili, şeffaf ve güvenilir bir programlama, yönetim, uygulama, izleme ve değerlendirme sistemi çerçevesinde gerçekleştirilebilmesi ve farklı ajansların buldukları bölgelerin özelliklerinin gerektirdiği alanlar dışında, ajanslar arasında uygulama farklılıkları olmaksızın rasyonel standartların oluşturulması amacıyla Bakanlık tarafından hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzu'nda proje teklif çağrısı yöntemi ile doğrudan finansman desteği sağlanması aşağıdaki şekilde açıklanmıştır:

"Ajans, belirli dönemler itibarıyla planlanan destek programları kapsamında, proje teklif çağrısı yöntemiyle proje karşılığı mali destek sağlayabilir.

Proje teklif çağrısı, belirli bir destek programı kapsamında, nitelikleri net bir şekilde belirlenmiş olan potansiyel başvuru sahiplerinin, önceden belirlenen konu ve koşullara uygun olarak proje teklifi sunmaya davet edilmesidir."

Bu kapsamda proje teklif çağrısı yöntemiyle hazırlanan TURDES Programı'na ilişkin kurallar ve uygulama esasları detaylı olarak bu başvuru rehberinde anlatılmaktadır.

¹ Detaylı bilgi için bakınız: <http://www.serka.gov.tr/store/file/common/de1b7dce1cfa4c0dcd43cccb32e4d994.pdf>

1.2. Programın Amaçları ve Öncelikleri

Bu programın amacı Ajans'ın sonuç odaklı programlar kapsamında belirlediği "Kış, Doğa ve Kültür Turizminde Kapasite Geliştirme Sonuç Odaklı Programı" ve 2014 – 2023 Bölge Planı'nda belirtilen "Turizmde bölgesel marka olunması" tedbiri doğrultusunda şu şekilde belirlenmiştir:

"Kış, doğa ve kültür turizmi sektöründe yeni yatırımların teşvik edilmesi ve mevcut turizm işletmelerinin rekabet güçlerinin arttırılmasıdır"

Programın öncelikleri aşağıda sıralanmıştır:

Öncelik 1: Alternatif ve tüm yıla yayılan turizm faaliyetleriyle yüksek standartlarda hizmet veren tesislerin sayısının artırılması ve mevcut tesislerin iyileştirilmesi/geliştirilmesi

Öncelik 2: Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli yapıların turizme kazandırılması

Öncelik 3: Bölgeye özgü yerel ürünlerin turizme kazandırılmasına yönelik faaliyetler

Başvuracak projelerin konusu, yukarıda sayılan öncelik alanlarından en az birine yönelik olmalıdır.

1.3. Serhat Kalkınma Ajansı Tarafından Sağlanacak Mali Kaynak

Bu program kapsamında desteklenecek projeler için Ajans tarafından tahsis edilen kaynak tutarı 8.000.000 (sekiz milyon) TL'dir. Ajans, bu program için ayırdığı kaynağı kısmen veya tamamen kullanırmama hakkını saklı tutar.

Desteklerin Tutarı

Bu program çerçevesinde verilecek destekler aşağıda belirtilen asgari ve azami tutarlar arasında olacaktır:

Asgari tutar: 50.000 TL

Azami tutar: 600.000 TL

Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin **%25'inden az** ve **%50'sinden fazla** olamaz. Bu değerlerin dışında kalan destek taleplerini içeren projeler değerlendirmeye alınmayacaktır. Bütçenin

kalan tutarı, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle, başvuru sahibi tarafından eş-finansman² olarak karşılanmalıdır. Başvuru sahibinin proje eş finansmanını proje ortaklarından, iştirakçilerden ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmesi mümkündür. Her halükârda, sözleşmeyi imzalayan taraf olması sebebiyle eş finansman yükümlülüğü yararlanıcının kendi taahhüdü hükmünde olup; yerine getirilmemesi durumunda yararlanıcı bizzat sorumlu olacaktır. **Aynı katkılar eş finansman olarak kabul edilmez.**

2. BU TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR

Bu bölümde; Turizm Yatırımlarının Desteklenmesi Programı çerçevesinde finanse edilen projelerin sunulması, seçilmesi ve uygulanması ile ilgili kurallar, 8 Kasım 2008 tarih ve 27048 sayılı "**Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği**" ve "**Destek Yönetim Kılavuzu ve Proje Uygulama Rehberi**" hükümlerine uygun olarak açıklanmaktadır. **Başvuru sahipleri başvuruda buldukları andan itibaren bu Yönetmelik hükümlerini ve bu başvuru rehberlerde yer alan bütün hususları kabul etmiş sayılırlar.**

Serhat Kalkınma Ajansı, bu destek programını zorunlu hallerin ortaya çıkması halinde desteklenecek proje listesi ilan edilmeden önce iptal etme hakkını saklı tutar. Bu durumda başvuru sahipleri Ajanstan herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

Destek için başvurusu yapılan projeler, Ajans tarafından istenildiği zaman eğitim amaçlı olarak ve sahibinin ayrıca muvafakati aranmaksızın kullanılabilir. Böyle bir durumda projede yer alan gerçek ve tüzel kişilere ait şahsi bilgiler ve mesleki sır niteliğindeki bilgiler ifşa edilmeyecektir.

2.1. Uygunluk Kriterleri

Mali destek sağlanacak projelere yönelik olarak üç temel uygunluk kriteri aranmaktadır:

- Başvuru sahibi ve ortaklarının uygunluğu
- Projelerin uygunluğu
- Maliyetlerin uygunluğu

² Eş finansman kapsamındaki harcamalar ve diğer tüm harcamalar proje hesabı üzerinden gerçekleştirilecektir.

2.1.1. Başvuru Sahiplerinin uygunluğu: kimler başvurabilir?

Bu teklif çağrısının uygun başvuru sahipleri aşağıda belirtilen şartları sağlamak kaydıyla küçük ve orta büyüklükteki işletmelerdir (KOBİ³).

Destek almaya hak kazanabilmek için, başvuru sahipleri aşağıda belirtilen koşulların tümüne uymalıdır:

- TRA2 Bölgesinde (Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars) yasal olarak kayıtlı veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin TRA2 bölgesinde kurulmuş olması,
- Bu teklif çağrısı için ilan edilen son başvuru tarihinden önce kurulmuş olması,
- Projenin hazırlığından ve yönetiminden (eğer varsa ortakları ile birlikte) doğrudan sorumlu olması, aracı olarak hareket etmemesi,
- Proje faaliyetinin başvuru sahibinin faaliyet alanları içerisinde bulunması ve bunu belgeleyebilmesi.

Ayrıca, aşağıdaki halleri taşıyan başvuru sahipleri ve proje ortakları ajanstan mali destek alamazlar:

a) İflas etmişler veya tasfiye halinde bulunan ve bu durumları nedeniyle işleri kayyum veya vasi tarafından yürütülen, konkordato ilan ederek alacaklılar ile anlaşma yapmış, faaliyetleri askıya alınmış veya bunlarla ilgili bir kovuşturmanın konusu olanlar veya meri mevzuatta öngörülen benzer durumlarda olanlar;

b) Kesinleşmiş yargı kararı (yani temyizi mümkün olmayan bir karar) ile mesleki faaliyete ilişkin bir suçtan mahkûm olanlar;

c) Haklarında, görevlerini kötüye kullandıklarına dair kesinleşmiş mahkeme kararı olanlar;

ç) Dolandırıcılık, yolsuzluk, bir suç örgütü içinde yer almak gibi suçlardan kesinleşmiş yargı kararı ile mahkûm olanlar;

d) Herhangi bir kamu ihale prosedürüne veya diğer bir mali desteğe ilişkin yükümlülüklere uymayarak, sözleşmeyi ciddi bir şekilde ihlal ettiği tespit edilenler.

³ Başvuru sahiplerinin 4 Kasım 2012 tarih ve 28457 sayılı Resmi Gazete yayımlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkındaki Yönetmelik" kapsamında belirlenen KOBİ tanımına uymaları gerekmektedir. (İkiyüzelli kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri kırk milyon Türk Lirasını aşmayan işletmeler).

e) Teklif çağrısına katılım koşulu olarak Kalkınma ajansı tarafından talep edilen bilgi ve belgelerin temin edilmesi sırasında yanlış beyanda bulunanlar veya bu bilgi ve belgeleri zamanında ajansa sunmayanlar,

f) Mevcut veya daha önceki teklif çağrılarının değerlendirilmesi sürecinde değerlendirme komitesini veya Kalkınma ajansını etki altında bırakmaya veya gizli bilgi elde etmeye teşebbüs edenler.

g) Sözleşme imzalandığı tarih itibarıyla;

- Yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere vergi dairelerine vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Yapılandırılmış borçlar hariç olmak üzere sosyal güvenlik kurumuna vadesi geçmiş borcu olanlar,
- Söz konusu projeye Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunanlar,

ğ) Teklif edilen proje dolayısıyla menfaat ilişkisi içinde olanlar.

Yukarıda madde (a) ve (e) 'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, ihlalin tespit edildiği tarihten sonraki iki yıllık bir süre için geçerlidir. Madde (b), (c), (ç) (d) ve (f)'de belirtilen durumlarda, teklif çağrısına katılma yasağı, kararın tebliğ tarihinden itibaren dört yıllık bir süre için geçerlidir.

Destek Başvuru Formunun V. Bölümünde ("Başvuru Sahibinin Beyanı"), Başvuru Sahipleri, yukarıdaki (a)'dan (g)'ye kadar olan kategorilerin hiçbirine girmediklerine dair beyanda bulunmalıdırlar.

Özel sektör işletmelerine dönük desteklerde, tütün mamulü üreticileri ve tütün işleme tesisleri ile Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan ürünlerin üretimini yapanlar başvuru sahibi ya da ortağı olamazlar.

Kar amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, proje uygulama döneminde ve sözleşmenin sona erdiği tarihi izleyen bir yıllık süre içerisinde aynı ajansa başvuramaz. Bu hususlar bilgi sisteminden takip edilir. Bu sınırları aşan destek uygulamasına rastlanıldığında, bu tür sözleşmeler feshedilir ve sağlanan destek geri alınır.

Kar amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, son üç yıl içerisinde ulusal ve uluslararası kaynaklardan aldıkları mali destek tutarları ile başvuru yapmış oldukları ve yanıt bekledikleri mali destekleri, baş-

vuru formunda belirtmek zorundadırlar. Başka kaynaklardan destek alan ve uygulaması devam eden aynı proje ve proje kapsamında desteklenmesi talep edilen faaliyet yahut harcama kalemi için ajanstan destek sağlanamaz.

ÖNEMLİ NOT: 19 Haziran 2012 tarihinde Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" başlığındaki 2012-3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamalarına konu bir faaliyet, Ajans tarafından sağlanan mali desteklerden yararlanamaz.

Ayrıca, faydalanıcılar tarafından söz konusu Ajans desteklerinden yararlanılan yatırım harcamaları için Ekonomi Bakanlığı'na teşvik belgesi müracaatı yapılamaz. Bu hükme aykırı davranılması halinde her iki durumda da Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında yararlanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil edilir (19 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar başlıklı 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 29. Maddesi). Başvuru sahiplerinin söz konusu durumda olmadıklarına ilişkin beyanı imzalayarak teslim etmeleri gerekmektedir. (EK G - Örnek 1)

2.1.2. Ortaklıklar ve Ortakların Uygunluğu

Başvuru sahipleri tek başlarına ya da ortak kuruluşlarla birlikte başvuruda bulunabilirler. Başvuru sahibinin ortakları projenin tasarlanmasına ve uygulanmasına katılabilecek ve yaptıkları masraflar destek yararlanıcısının yaptığı masraflarla aynı koşullarda kabul edilebilecektir.

Bu nedenle ortaklar, **Bölüm 2.1.1.**'de belirtilen koşullardan **"TRA2 Bölgesinde (Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars) yasal olarak kayıtlı veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin TRA2 bölgesinde kurulmuş olması"** dışında, başvuru sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdır. **Proje teklifinde uygun olmayan ortakların yer alması, teklifin reddedilmesine neden olacaktır.**

Ortak olacak kuruluşlar ortaklık beyanını doldurmalıdır. Başvuru Formunun Bölüm III-2'de yer alan Beyan, Başvuru Sahibinin ve tüm ortaklarının yasal yetki verilmiş temsilcileri tarafından imzalanmalıdır.

Projeye başvuru sahibi veya ortak kuruluşlar dışında diğer kuruluşlar da iştirakçi ya da alt yüklenici olarak dâhil olabilecektir. Proje kapsamında gerçekleştirilecek mal ve hizmet satın alımlarının proje ortakları ya da iştirakçilerinden sağlanması mümkün değildir.

İştirakçiler

Başvuru Sahipleri ve ortakların uygunluk kriterlerini karşılamayan kuruluşlar da proje tekliflerine, o teklifin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla, **iştirakçi** olarak katılabilirler. İştirakçi kuruluşlar, proje teklifinde sponsorluk, teknik destek vb. sağlama gibi roller üstlenebilirler. Ancak yaptıkları harcamalar uygun maliyet olarak değerlendirilmez. İştirakçi kuruluşlar, katılımlarına dair beyanda bulunmalıdırlar. (Bkz. Başvuru Formu, Bölüm IV-2)

Alt Yükleniciler / Taşeronlar

Ortak veya iştirakçi olmayıp, projede yer alan bazı faaliyetlerin ihale edildiği kuruluşlardır. Alt yüklenicilerle yapılacak sözleşmeler, standart destek sözleşmesi EK IV'teki kurallara tabidir.

ÖNEMLİ NOT: Siyasi partiler ve bunların alt birimleri, hiçbir şekilde Başvuru Sahibi, proje ortağı ya da iştirakçi olarak proje başvurusunda bulunamazlar, proje uygulamalarında yer alamazlar.

ÖNEMLİ NOT: Proje kapsamında gerçekleştirilecek mal ve hizmet satın alımlarının Yararlanıcı, ortak ve iştirakçinin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek ve tüzel kişilerden sağlanması mümkün değildir.

2.1.3. Uygun Projeler: Destek başvurusu yapılabilecek projeler

Bu rehberin **Bölüm 1.2**'de yer alan amaçlarına ve önceliklerine katkıda bulunan faaliyetler uygun proje konusu olarak kabul edilecektir. Ayrıca, proje konusunun uygunluğu hususu, Başvuru Formunun "gereçlendirme" bölümünde açıkça izah edilmelidir.

Süre

Bu program için **proje süresi asgari 6 ay azami 15 aydır**. Bu süre, sözleşmenin tüm taraflarca imzalandığı günden bir sonraki gün itibariyle başlar.

Yer

Projeler, Ajansın faaliyet gösterdiği TRA2 Düzey II Bölgesi (Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars) sınırları içerisinde gerçekleştirilmelidir. Ancak sergi, konferans, fuar ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri,

proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, TRA2 Bölgesi dışında gerçekleştirilebilir. Her halükarda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir.

Örnek Proje Konuları

Proje kapsamındaki faaliyetler programın genel amacına hizmet edecek şekilde belirlenmiş olan 3 öncelikten en az bir tanesine yönelik olarak düzenlenmelidir. Aşağıda bazı örnek proje konuları sıralanmıştır. **Bunlar sadece fikir verme amacıyla sunulmakta olup proje konuları sayılan örneklerle sınırlı değildir.** Programın amaçlarına hizmet eden ve proje konu başlıkları altında değerlendirilebilecek alanlarda hazırlanan projeler de mali destek kapsamına dâhil edilecektir.

Öncelik 1: Alternatif ve tüm yıla yayılan turizm faaliyetleriyle yüksek standartlarda hizmet veren tesislerin sayısının artırılması ve mevcut tesislerin durumlarının iyileştirilmesi

- Kış, doğa ve kültür turizmi bakımından önemli destinasyonlardaki (il merkezleri, Çıldır, Doğubayazıt, Sarıkamış ve Tuzluca ilçeleri) tesislerin yenilenmesi
- Turizm işletme belgeli yeni yatırımların (otel, butik otel, restoran, kafe vb.) yapılması (Ajans desteklerinde bütçede inşaat işlerine ayrılan tutar toplam destek tutarının %30'undan fazla olamayacaktır.)
- Bölgedeki turistik tesislerin kapasitelerinin ve hizmet kalitesinin artırılmasına yönelik faaliyetler (Turizm işletme belgesinde yıldız ve kapasite artırma, yenilenebilir enerji uygulamaları, standart yükseltme, ulusal-uluslararası kalite belgeleri alımı vb.)
- Bölgede faaliyet gösteren turizm işletmelerinin kurumsallaşması ile ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımına yönelik faaliyetler (danışmanlık, web sitesi, e-ticaret uygulamaları, kurumsal kimlik faaliyetleri vb.)
- Turistlerin bölgenin kültürünü/geleneklerini yaşayarak deneyimleyebileceği (örneğin; köy yaşantısını, geleneksel usullerle balık avlamayı vb. deneyimleyebileceği aktiviteler içeren) oteller, restoranlar vb.

Öncelik 2: Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli yapıların turizme kazandırılması.

Bölgedeki tescilli yapılarda restorasyon/ iyileştirme yoluyla otel, butik otel, restoran vb. turistik tesislerin kurulması (Ajans desteklerinde bütçede inşaat işlerine ayrılan tutar toplam destek tutarının %30'undan fazla olamayacaktır.)

- Tescilli yapılarda seyahat acenteciliği, hediyelik eşya ve yöresel ürünlerin pazarlanmasına yönelik projeler
- Tescilli yapılarda faaliyet gösteren turistik tesislerin hizmet kalitesi ve standartlarının yükseltilmesi

Öncelik 3: Bölgeye özgü yerel ürünlerin turizme kazandırılmasına yönelik faaliyetler

- Obsidyen taşının veya Iğdır Tuzunun turistlere hediyelik eşya olarak sunulmasına yönelik yenilikçi ürün tasarımları içeren imalat atölyeleri
- Damal Bebeğinin seri üretiminin sağlanması için imalat atölyeleri ve pazarlanmasının artırılmasını sağlayıcı faaliyetler
- Coğrafi işaretli Kars El Halısı'nın üretiminin yeniden canlanması için özellikle turistlerin kendilerinin prototip halılar dokuyarak dokumacılığı deneyimleyeceği atölyeler
- Bölgedeki kaz tüyünden imal edilmiş ya da keçilerden elde edilen tiftikten yapılan yöreye özgü hediyelik eşyaların (kalpak, eldiven, atkı, çorap, kazak, vb.) üretimi ya da keçeden yapılan hediyelik eşya üretimi için atölyeler

ÖNEMLİ NOT: Başvuru sahibi KOBİ'nin yasal temsilcisinin kadın ve/veya genç girişimci (35 yaş ve altı) olması durumunda değerlendirme aşamasında artı puan verilir.

ÖNEMLİ NOT: Projenin uygulama yerinin kıy, doğa ve kültür turizmi bakımından önemli destinasyonlarda (il merkezleri, Çıldır, Doğubayazıt, Sarıkamış ve Tuzluca ilçeleri) olması durumunda değerlendirme aşamasında artı puan verilir.

ÖNEMLİ NOT: Projelerde kurulması öngörülen tesislerin insan kaynakları kalitesinin artırılmasına yönelik eğitim kalemi içeren projelere değerlendirme aşamasında artı puan verilir.

Uygun Olmayan Faaliyetler

Programın amacının gerçekleştirilmesine katkıda bulunacak ve program önceliklerinden en az birinin kapsamına giren tüm projeler uygun olmakla birlikte, tüm projeler her koşulda meri mevzuata uygun olmalı ve aşağıdaki konuları kesinlikle içermemelidir:

- Siyasi veya etnik içerikli proje ve faaliyetler,
- Hukuka, kamu düzenine, genel sağlığa ve toplumun genel ahlak anlayışına aykırı faaliyetler,
- Çiftçiler tarafından sözleşmeli üretilip, tütün alıcıları tarafından satın alınan tütün üretimi haricinde tütün üretimi,
- Türk Gıda Kodeksi Alkolsüz İçecekler Tebliğine uygun olmayan ürünlerin üretimi,
- Bankacılık, sigortacılık, mali hizmetler,
- Döviz spekülasyonu ve mali spekülasyonlar içeren faaliyetler; borsa yatırımları,
- Gayrimenkul yatırımları,
- Çalıştaylar, seminerler, konferanslar veya kongrelere katılım için bireysel sponsorluklar,
- Eğitim veya kurslar için bireysel burslar,

- Hibe verme amaçlı projeler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya ayni) veya kredi sağlamak için),
- Akademik araştırma ve fizibilite çalışmaları (daha büyük bir projenin parçası değilse),
- Yerel kuruluşların rutin faaliyetlerini finanse etmeyi teklif eden, özellikle faaliyet giderlerini kapsayan projeler,
- Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı proje ve proje kapsamında desteklenmesi talep edilen faaliyet yahut harcama kalemleri için diğer kaynaklardan finanse edilen projeler.

ÖNEMLİ NOT : Ajans ile sözleşme imzalanmadan önce başlatılan veya aynı faaliyet için diğer kaynaklardan (Avrupa Birliği, Büyükelçilik Hibeleri, Dünya Bankası, UNDP, UNESCO, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TKDK, KOSGEB, vb.) finanse edilen projeler için Serhat Kalkınma Ajansı Mali Destek Programlarına başvurulamaz.

Proje Başvuruları ve Mali Destek Almaya İlişkin Özel Düzenlemeler

Bir başvuru sahibi aynı takvim yılı içerisinde tüm proje teklif çağrılarına yönelik olarak en fazla 2 (iki) adet proje ile başvurabilir. Bu teklif çağrısı kapsamında ise bir başvuru sahibi, Serhat Kalkınma Ajansı'na en fazla 2 (iki) projesi için destek başvurusunda bulunabilir ve Serhat Kalkınma Ajansı bunlardan en fazla 1 (bir) tanesine mali destek sağlayabilir. Başvuru sahipleri tarafından belirtilen bu sınırların üzerinde başvuru yapılması halinde, başvuru tarihi ve saati önce olan proje teklifi dikkate alınacak ve diğerleri değerlendirme dışı bırakılacaktır.

Bir başvuru sahibinin, destek almaya uygun birden fazla teklif sunması halinde; destek, değerlendirme sürecinde en yüksek puanı alan projesine verilir. Bunun yanında, bir takvim yılı içerisinde sözleşme yapılan kar amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, proje uygulama döneminde ve sözleşmenin sona erdiği tarihi izleyen bir yıllık süre içerisinde Ajansa başvuramaz. Bu sınırları aşan destek uygulamasına rastlanıldığında, bu tür sözleşmeler feshedilir ve sağlanan destek geri alınır.

2.1.4. Maliyetlerin Uygunluğu: Destekten karşılanabilecek maliyetler

Destek için sadece “uygun maliyetler” dikkate alınabilir. Bu nedenle bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de “uygun maliyetler” için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil (yolculuk ve gündelik maliyetleri hariç), gerçek maliyetlere (yani projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetler) dayandırılmalıdır. Proje sahibinin proje kapsamında yapacağı harcamalarda KDV muafiyeti söz konusu değildir.

Projede gerçekleştirilecek tüm maliyetlerin, bu rehberin ekinde yer alan proje bütçesi (EK B) standart formuna göre hazırlanarak KAYS üzerinde girişleri yapılmalıdır.

Bu programda bir maliyetin uygun maliyet olarak kabul edilebilmesi için aşağıdaki genel koşullar aranmaktadır:

- Projenin uygulama süresi içinde gerçekleşmesi (nihai denetim maliyetleri hariç),
- Projenin yürütülmesi için gerekli ve gerçekçi mali yönetim prensipleriyle uyumlu olması; maliyet etkinliği sağlaması,
- Yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilmesi,
- Yararlanıcının ya da ortağının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması; orijinal destekleyici belgelerle desteklenmesi gerekir.
- Proje uygulamalarında ortaya çıkan bütün maliyetler destek kapsamına girmemektedir. Bu çerçevede, maliyetlerin uygunluğuna ilişkin esaslar aşağıda belirtilmektedir:

Uygun Maliyetler

Uygun doğrudan maliyetler ve uygun dolaylı maliyetler olmak üzere iki türlü uygun maliyet bulunmakta olup, aşağıda tanımlanmaktadır:

a. Uygun doğrudan maliyetler:

- Uygun doğrudan maliyetler, projenin yürütülmesi için gerekli olan, yararlanıcı veya ortağı tarafından gerçekleştirilen ve gerçek tutarlar üzerinden hesaplanan maliyetlerdir:
- Projede görevlendirilmiş personelin net maaşları, sosyal sigorta primleri, ilgili diğer ücret ve

maliyetler (Piyasa koşullarında oluşmuş ücretlerden ve yararlanıcının ve ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır.)

- Yolculuk ve gündelik giderleri⁴,
- Piyasa fiyatlarına uygun olmaları ve projenin uygulanabilmesi için gerekli olmaları koşulu ile yeni ekipman ve hizmet (nakliye, kira vb.) satın alma maliyetleri,
- Sarf malzemesi maliyetleri,
- Taşeron maliyetleri (basım, etkinlik organizasyonu vb.),
- Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve ajans tarafından sağlanan mali desteğin yüzde otuzunu geçmemek koşuluyla, küçük ölçekli yapım işleri,
- Makine ve ekipmanların nakliye ve kurulum hizmetleri,
- Sertifika, lisans ve diğer belge başvuru ve edinme maliyetleri,
- Projenin başarılı olması halinde, Ajans destek tutarının %2'sini geçmeyecek şekilde ve faturalandırmaları şartıyla proje hazırlatma danışmanlık hizmet bedeli,
- Denetim maliyetleri⁵,
- Mali hizmet maliyetleri (özellikle havale maliyetleri, sigorta, banka maliyetleri vb.)
- Görünürlük maliyetleri ⁶ (Ajans destek tutarının en fazla %1'i),

b. Uygun dolaylı maliyetler

Uygun dolaylı maliyetler, başka bir bütçe kalemi altında verilen maliyetleri içermeyen ve genel ida-

⁴ Yurtiçi gündelik giderleri, 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun H Cetvelinde (10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu Hükümleri Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarları) belirtilen memur ve hizmetliler başlığı altında, “aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar” için öngörülen tutarın üç katını aşmayacak şekilde belirlenmelidir. Yurtdışı gündelik giderleri için, ilgili yıla ilişkin Bakanlar Kurulunun Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararında belirtilen diğer şekillerde görevlendirilenlerden aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar için öngörülen tutar esas alınarak, bu kararın hükümleri uygulanır.

⁵ Ajans bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

⁶ Tabela, basın ihale ilanı, broşür vb. maliyetler.

ri giderleri (elektrik, su, ısınma maliyetleri v.b.) karşılamak üzere projenin toplam uygun maliyetlerinin %2'sini aşmayacak şekilde belirlenmiş olan götürü tutardır

ÖNEMLİ NOT: Bütçenin eğitim, insan kaynakları ve seyahat başlıklarının toplamı için tahsis edilebilecek tutar projenin toplam uygun maliyetlerinin % 8'ini aşamaz.

Uygun Olmayan Maliyetler

Ajans tarafından uygulanacak destek programlarında hiçbir şekilde uygun maliyet olarak kabul edilmeyecek olan maliyet kalemleri aşağıda sıralanmaktadır:

- Yararlanıcının ve proje kapsamında görev alan kişilerin kusur ve ihmalleri sebebiyle doğacak olan ceza, zam, faiz ve sair giderler,
- Sözleşmede belirtildiği halde proje hesabı dışında yapılan proje harcamaları,
- Borçlar; zarar veya borç karşılıkları,
- Faiz borcu,
- Hali hazırda başka bir kapsamda finanse edilen kalemler,
- Arazi veya bina alımları,
- İkinci el ekipman alımları,
- Kur farkından doğan zararlar,
- Proje başlangıcından önce yapılan hazırlık çalışmalarının ve diğer faaliyetlerin maliyetleri⁷,
- Yararlanıcı ya da ortakları dışındakiler tarafından gerçekleştirilen maliyetler,
- Salt sözleşmeye, teminatlara ve Ajans ile yararlanıcı arasındaki mali ödemelere⁸ ilişkin her türlü vergi, resim, harç ve sair giderler,
- Proje ile ilgisi olmayan harcamalar,
- Katma Değer Vergisi (KDV) giderleri.
- Her türlü taşıt alımları

⁷ Bununla birlikte, proje hazırlanması ve sunulmasını teşvik etmek amacıyla, yararlanıcılar tarafından bu kapsamda temin edilen desteklerden danışmanlık ve kırtasiye giderlerine ilişkin olanlar, faturalandırılmaları şartıyla proje uygun maliyetlerinden sayılabilir ve talep edilen destek miktarının % 2'sini geçmemek üzere proje bütçesinde gösterilebilir.

⁸ Proje uygulaması ile doğrudan ilgili olmayan Ajans ve yararlanıcı arasındaki banka transfer ücretleri, noter masrafları ve vergiler gibi giderler ifade edilmektedir.

- Yukarıda sayılan kalemlerin dışında program kapsamında desteklenemeyecek diğer maliyet kalemleri EK-H'de listelenmiştir.

Başvuru formunda yer verilmeyen bir hususa ilişkin maliyetlendirmenin bütçede yer alması mümkün değildir.

Başvuruların değerlendirilmesi sonrasında, sözleşmenin imzalanmasından önce kontrol süreci bulunmaktadır. Kontrol sürecinde, gerekli durumlarda bütçede değişiklik yapılabilecektir. Bu kontrol-lerin sonucunda başvuru sahibinin ilave açıklama yapması istenebilir ve ayrıca Serhat Kalkınma Ajansı destek tutarında indirim yapabilir. Bu nedenle, başvuru sahibinin **gerçekçi ve uygun maliyetli** bir bütçe sunması kendi yararınadır. Bütçeyi netleştirmek için, maliyetlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir şekilde EK B-3 formatında hazırlanması gerekmektedir. Gerekçesi ve içeriği anlaşılmayan maliyetler projenin başarılı bulunması halinde toplam proje bütçesinden düşürülecektir.

Aynı katkılar

Başvuru Formunda ayrı bir liste halinde sunulması gereken, yararlanıcı ya da ortakları tarafından yapılan aynı katkılar (**projeye para dışında yapılan mal ve hizmet katkısı**), gerçek harcama olarak kabul edilmez ve uygun maliyet olarak değerlendirilmezler. Bu nedenle, bu katkılar, yararlanıcı tarafından sağlanan eş finansman olarak değerlendirilemez. Ancak, desteğin verilmesi durumunda, yararlanıcı, Başvuru Formunda belirttiği bu katkıları üstlenmek zorundadır.

2.2. Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler

2.2.1 Başvuru Formu ve Diğer Belgeler

Başvurular, www.serka.gov.tr adresinden ulaşılacak olan Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden elektronik ortamda hazırlanmalı ve başvuruda TRA2-19-TURDES referans numarası kullanılmalıdır. Elektronik ortamda yapılmayan başvurular uygun kabul edilmeyecektir. Serhat Kalkınma Ajansı, mali destek programlarına başvuru sürecinde olası faydalanıcılara kolaylık sağlamak amacıyla kurum internet sitesine bir eğitici online proje hazırlama modülü eklemiştir. Söz konusu eğitici modüle aşağıdaki internet adresinden ulaşılabilir:

http://www.serka.gov.tr/modul/online_proje_hazirlama_egitimi/index.html

Başvurular, başvuru rehberinde belirtilen esas ve usullere uygun yapılmalıdır. Başvuru formu ve ekleri Kalkınma Ajansları Yönetim Sisteminde (KAYS) doldurulduktan sonra başvuru sırasında istenen destekleyici belgeler sisteme yüklenir. Başvuru süreci tamamlandıktan sonra "BAŞVURUYU TAMAMLA" butonuna basılarak sistemin verdiği referans numarası üzerinden üretilen taahhütnamenin

imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile Başvuru Rehberi'nde belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar Ajans'a teslim edilir. Detaylı bilgi Serhat Kalkınma Ajansı'ndan veya internet adresinden (www.serka.gov.tr) temin edilebilir.

Başvurularınızın sadece sunmuş olduğunuz bilgiler/belgeler üzerinden değerlendirileceğini dikkate alarak, Başvuru Formu ve diğer belgeleri dikkatli ve mümkün olduğunca anlaşılır bir dilde doldurduğunuzdan emin olunuz. Başvuru kapsamında talep edilen belgeler ve proje başvurusunda başvuru sahibinin öngördüğü çalışmalara bağlı olarak meri mevzuata göre gerekli zorunlu belgeler dışında hiçbir ek belge değerlendirmeye tabi tutulmayacaktır.

Başvuru Formunda yer alan kontrol listesinde belirtilen konularda herhangi bir hata veya Başvuru Formundaki önemli bir tutarsızlık (Örneğin: Bütçede belirtilen miktarların Başvuru Formunda belirtilenlerle tutarsızlık göstermesi) başvurunun **reddine yol açabilir.**

Sunulan bilginin açık olmaması ve bu durumun adil bir değerlendirme yapılmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

Başvuru içeriği bu rehberde belirtilen başvuru formu ve diğer eklerden oluşmaktadır. Bu belgeler, Serhat Kalkınma Ajansı'ndan veya **www.serka.gov.tr** internet adresinden bilgi amaçlı temin edilebilir. KAYS ortamında doldurulması gereken formlar aşağıdaki şekildedir:

- Başvuru Formu (EK-A),
- Bütçe (EK-B1\ Bütçe, EK-B2\ Beklenen Finansman Kaynakları, EK-B3\ Maliyetlerin Gerekçelendirmesi),
- Mantıksal Çerçeve (EK-C),
- Özgeçmiş (EK-D)

Aşağıdaki dokümanların ise bilgisayar ortamında hazırlanarak KAYS'a yüklenmesi gerekmektedir:

- İş planı (EK-F),
- Destekleyici Belge Örnekleri (EK-G),
- Destekleyici Diğer Evrak (Taranarak KAYS'a yüklenmesi gerekmektedir.)

Başvuru Sırasında Sunulması Gereken Destekleyici Belgeler

Başvurular, başvuru formu ve diğer ekler aşağıdaki destekleyici belgelerle birlikte sunulmalıdır.

1. Başvuru sahibinin merkezinin veya yasal şubesinin TRA2 Bölgesi'nde (Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars) kayıtlı olduğunu, faaliyet gösterdiğini kanıtlayan oda faaliyet belgesi ve/ veya oda sicil kayıt sureti,
2. Başvuru sahibini ve varsa ortak(ları) temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerin nüfus cüzdan fotokopileri,
3. Ortakların yetkili kişi veya kurulları tarafından projeye ortak olunmasına ilişkin alınan karar,
4. Başvuru sahibi ve varsa ortak(larının) kuruluş sözleşmeleri,
5. Başvuru sahibinin ve varsa ortak(larının) faaliyet alanlarına ve sermaye yapılarına ilişkin güncel durumunu gösteren resmi kayıt belgeleri (İlgili Meslek Oda Kayıt Belgesi, Ticaret/Esnaf Sanat-kârlar Sicil Gazetesi İlanı veya Ticaret ya da Esnaf Sanat-kârlar Sicili Kayıt Sureti),
6. Başvuru sahibi ve varsa ortaklarının, yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir veya ilgili vergi dairesince onaylanmış son 3 yıla (2015, 2016, 2017) ait mali tabloları (kar zarar tablosu ve bilânçosu/işletme hesap özeti), yeni kurulan işletmeler için proje teslim tarihi itibarıyla güncel geçici mizan,
7. Başvuru sahibini ve varsa ortak(ları) temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerin imza beyannamesi/sirküleri; bu kişi veya kişilerin yetkisi ve sorumluluğu başvuru sahibinin ve ortakların ana sözleşmesinden veya yasal yapısından gelmiyorsa ilaveten Yönetim Kurulu'nun veya yetkili yönetim organının bu kişiyi veya kişileri yetkilendirme kararının noter onaylı sureti,
8. Başvuru sahibinin ve varsa ortak(larının), Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan alınan son döneme ilişkin personel sayısını gösteren belge (İşletmesinde kendisi dışında kayıtlı çalışanı olmayan işletmeler; "çalışanı olmadığını" yazılı olarak beyan etmelidir),
9. Başvuru sahibi, projenin uygulanacağı fiziki mekânın mülkiyet sahibi ise güncel tapu sicil kaydı, değil ise en az 5 yıllık kira kontratı, (en az 2024 yılı sonuna kadar geçerli),

10. Proje kapsamında 10.000 TL'yi geçen her bir makine-ekipman, yapım işleri ve hizmet satın alımı için en az 2 farklı firmadan alınmış proforma fatura⁹,
11. Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve proje bütçesinde öngörülen destek tutarının %30'unu geçmemesi koşuluyla küçük ölçekli yapım işlerinin bulunduğu projeler için Çizim/Kroki/Eskiz/Avan Proje/Uygulama Projesi
12. Şirketi temsil ve ilzama yetkili kişinin özgeçmişi,
13. Diğer destekleyici belgeler (başvuru sahibinin girişimcilik belgesi, mesleki eğitim sertifikası vb.)
14. Projenin uygulanacağı taşınmazı gösteren görsel malzeme (Fotoğraf ve/veya CD/DVD kayıt)
15. Mali Kontrol Muvafakatnamesi (EK G-Örnek 4)
16. Gerekiyorsa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun izin belgesi.

Başvuru sahipleri destek almaya hak kazanmaları halinde sözleşme sırasında yukarıdaki belgelere ek olarak, aşağıdaki belgelerin asıllarını veya onaylı suretlerini de sunmaları gerekmektedir¹⁰:

1. Gerekli olan hallerde projenin uygulanması için Kanunla zorunlu kılınmış, ÇED Raporu, inşaat ruhsatı, iş yeri açma ve çalışma ruhsatı, işletme izin belgesi gibi gerekli ruhsat ve diğer izinler,
2. Başvuru sahibinin ve varsa ortaklarının sözleşme esnasında vadesi dolmuş sosyal sigorta primi borcu olmadığına veya borcu yapılandığına ilişkin belgenin aslı veya onaylı sureti,
3. Başvuru sahibinin ve varsa ortaklarının sözleşme esnasında vergi dairelerine vadesi geçmiş ve ödenmemiş vergi borcu olmadığına veya var ise bu borcun yapılandırıldığına dair belgenin aslı veya onaylı sureti,

⁹ Proforma faturaların gerçeğe uygunluğu ve piyasa şartlarını yansıtmayı yansıtmadığı kontrol edileceği için başvuru sahiplerinin proforma faturaları bütçede ifade ettikleri kalemlere tam uyumlu olarak teslim etmeleri azami önem taşımaktadır. Ayrıca, proforma faturaların üzerine bütçedeki hangi kaleme ilişkin düzenlendiklerinin mutlaka belirtilmesi gerekmektedir (Örnek proforma için bakınız: Ek G, Örnek 3). Proforma faturalarda KDV oranları ayrıca belirtilmeli ve proje bütçesi KDV hariç fiyatlar üzerinden hazırlanmalıdır. Piyasa şartlarını yansıtmayan proforma faturalar geçerli kabul edilmeyecektir.

¹⁰ Belgeler, noter veya belgeyi düzenleyen yetkili kurum kuruluş tarafından tasdik edilebilecektir. Aslı Ajans'a ibraz edilmek şartıyla "Aslı Görülmüştür" şerhi düşülerek Ajans tarafından da tasdik edilebilecektir.

4. Başvuru sahibinin ve varsa ortaklarının, söz konusu proje veya faaliyetine Ajans tarafından sağlanacak destek tutarının yüzde üçü kadar ya da daha fazla bir meblağ için, herhangi bir nedenle haklarında kesinleşmiş haciz işlemi bulunmadığına ilişkin beyan,
5. Toplam destek miktarının %10'u kadar teminat yatırıldığına dair banka dekontu veya teminat mektubu.
6. Sözleşmeye ait Damga Vergisi'nin (sözleşme tutarı üzerinden) yatırıldığına ilişkin olarak vergi dairesinden alınmış dekont.
7. Bu belgelere ek olarak Ajans sözleşme aşamasında başvuru sahibinden ek bilgi ve belge talep edebilir.

2.2.2. Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?

Başvuruların kabulü proje teklif çağrısının ilanından 10 (on) iş günü sonra başlar. Başvuru sahibi mali destek programlarına başvurabilmek için Kalkınma Ajansı Yönetim Sistemi'ne (KAYS) kayıt olmalıdır. Bunun için uygulanması gereken ilk adım <https://kaysuygulama.kalkinma.gov.tr> internet adresi üzerinden KAYS'a başvuru sahibi olarak kayıt yaptırmaktır. Sisteme kayıt işlemi gerçek kişiler üzerinden yapıldığından başvuru sahibinin projenin yürütülmesinde görev alacak yetkili kişisi sisteme kayıt yaptırmalıdır. Sisteme kaydını yapan başvuru sahibi kullanıcı adı ve parolasını girdikten sonra e-posta adresine gönderilen onay kodunu girerek hesabını etkinleştirmelidir. KAYS sistemine kurum/kuruluş/işletmenin daha önceden tanımlanıp tanımlanmadığı kullanıcı işlemleri bölümündeki gerçek/tüzel paydaş işlemleri bölümünde sorgulanmalı, kayıt bulunamaması durumunda ekle işlemi yapılmalıdır.

Başvurular, ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapılır. Başvuru formu ve ekleri online sistem üzerinden doldurulduktan sonra destekleyici belgeler de sisteme yüklenmelidir (Bkz. Tablo 1). Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Sistem, yapılan başvurular için otomatik olarak bir başvuru kodu üretecek olup bu kod başvuru sürecindeki tüm işlemlerde kullanılacaktır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde ajansa teslim edilir. Bu durumda taahhütnamesini elden teslim edenlere imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir.

Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Taahhütnamenin ıslak imzalı teslim edileceği durumlarda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır.

Başvuru Sahipleri başvurularının, eksiksiz olup olmadığını Başvuru Formunda yer alan idari kontrol kriterleri ve uygunluk kontrol listesinden kontrol etmelidirler. Tam olmayan başvurular reddedilecektir.

Islak İmzalı Taahhütname Teslim Adresleri

T.C. Serhat Kalkınma Ajansı Merkez Binası	Ağrı Yatırım Destek Ofisi	Ardahan Yatırım Destek Ofisi	İğdır Yatırım Destek Ofisi
Ortakapı Mahallesi Atatürk Caddesi No:117 Merkez/ Kars	Ağrı Ticaret ve Sanayi Odası Binası Kat:3 Merkez/Ağrı	Yeni Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası Karagöl Mahallesi Kongre Caddesi No:64 Kat:2 No:1 Merkez/Ardahan	Cumhuriyet Mahallesi 503. Sokak Ağgöl İş Merkezi No: 11 Kat:3/17 Merkez/İĞDIR

2.2.3. Başvuruların Alınması İçin Son Tarih

Başvuru sahiplerinin, proje başvurularını ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar KAYS üzerinden yapması zorunludur. Her başvuru KAYS üzerinden üretilen taahhütnamenin imzalanması ile tamamlanır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması esastır. Taahhütnamenin e-imza ile imzalanması son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde tamamlanır.

Taahhütnamenin e-imza ile imzalanmadığı hallerde, taahhütname başvuru sahibi tarafından ıslak imzalı olarak elden veya posta yolu ile son başvuru tarihinden itibaren en geç 5 iş günü içerisinde

ajansın başvuru rehberinde belirttiği adrese teslim edilir. Bu durumda elden teslim eden kişiye, imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilir. Zamanında yapılmayan proje başvuruları için mazeret kabul edilmez ve bu projeler değerlendirmeye alınmadan reddedilir. Her başvuru; kabul tarihi, saati ve referans numarası ile kaydedilir. Taahhütnamenin ıslak imzalı teslim edileceği durumlarda, kabul mahallinde son başvuru anı itibarıyla bir yığılma söz konusu ise kapanış saatinde kapılar kapatılır ve sadece o an itibarıyla içeride bulunan başvurular kabul edilerek işlem tamamlanır. Taahhütnamenin posta veya kargo şirketi yoluyla gönderildiği durumlarda postadaki gecikmeler dikkate alınmaz. Taahhütnamenin, başka yollarla (örneğin faks ya da elektronik posta ile) gönderilmesi ya da başka adreslere teslim edilmesi durumunda da proje teklifleri reddedilecektir.

ÖNEMLİ NOT: Elektronik ortamda son başvuru tarihi 08/03/2019 saat 23.59, Taahhütnamelerin Ajansa teslimi için son tarih 15/03/2019 saat 17.00'dir.

2.2.4. Daha Fazla Bilgi Almak İçin

Sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son tarihten **20 gün** öncesine kadar, teklif çağrısının referans numarasını, açık bir şekilde belirterek, elektronik posta ya da faks ile aşağıdaki adrese veya faks numarasına gönderebilirsiniz.

E-posta adresi: programyonetimi@serka.gov.tr

Faks: 0 474 212 52 04

Soruların yanıtları, Ajansa ulaşma tarihinden sonra en geç **10 gün** içerisinde aşağıdaki adreste yayınlanacaktır: www.serka.gov.tr.

Tüm adaylara eşit davranılacak ve bir Başvuru Sahibine sağlanan bilgi Sıkça Sorulan Sorular (**SSS**) aracılığıyla diğer başvuru sahiplerine de sunulacaktır. Tüm resmi açıklamalar ve talep edilen bilgi Ajans tarafından sağlanacaktır. SSS listesinde ve Başvuru Rehberinde yer almayan hiç bir bilgi başvuru sahipleri ve Ajans için bağlayıcı nitelik taşımamaktadır.

BİLGİLENDİRME: Bu mali destek programı kapsamında bilgilendirme toplantıları ve proje hazırlama eğitimleri gerçekleştirilecektir. Toplantılar ve eğitimler ücretsiz olup; bilgilendirme toplantıları ve eğitim takvimi Ajansın internet sitesinde (www.serka.gov.tr) yayınlanacaktır.

2.3. Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçilmesi

Başvurular, Ajans tarafından bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi desteği ile incelenip değerlendirilecektir. Başvuru sahipleri tarafından sunulan projeler aşağıda açıklanan aşama ve kriterlere göre incelenecek ve değerlendirilecektir. Değerlendirme süreci temel olarak iki aşamadan oluşmaktadır: **Ön İnceleme** ile **Teknik ve Mali Değerlendirme**.

Ön İnceleme

Yalnızca zamanında teslim edilen projeler ön incelemeye alınır. Ön inceleme aşamasında başvuru sahibinin, ortaklarının ve proje konularının başvuru rehberinde belirtilen kriterlere uygunluğu yönünden ön inceleme yapılır. Ön incelemeye ilişkin hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine uymayan başvurular reddedilir. Ayrıca bu hususların değerlendirme sürecinin herhangi bir aşamasında tespit edilmesi halinde de söz konusu projeler reddedilir, bu durumun sözleşme imzalandıktan sonra tespit edilmesi halinde ise sözleşmeler feshedilir.

b) Ajans ön inceleme ve değerlendirme sürecinde, başvuru sahibinden başvuru ve eki belgelere ilişkin olarak bilgi ve belge isteyebilir.

Taahhütnamenin başvuru sahibinin yetkili temsilcisi tarafından imzalanması gerekmektedir. Bu husus KAYS'a yüklenecek imza sirküleri veya vekaletname gibi belgeler üzerinden kontrol edilecektir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapıldığı tespit edilen başvurular reddedilir.

Diğer taraftan Ajans başvuru rehberinde, başvuru formu dışında bazı bilgi ve belgelerin sunulmasının zorunlu olması yahut onay gerektiren işlem olması halinde yetkili makamlardan alınan onayın başvuru aşamasında sunulması gibi ek kriterler belirleyebilir. Böyle durumlarda tanımlanan ek kriterlerin yerine getirilmemesi projenin ön inceleme aşamasında reddedilmesine yol açar. Bunun dışında ajans değerlendirme sürecini etkilemeyeceğini düşündüğü belgeleri ön inceleme ve değerlendirme

aşamalarının herhangi bir zamanında başvuru sahibinden talep edebilir. Başvuru sahibi, ajans tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında ajansa sunmak zorundadır. Talep edilen bilgi ve belgeleri ajans tarafından başvuru rehberinde belirlenen zamanda sunmayan başvuru sahiplerinin başvuruları reddedilir.

Gerekli şartları taşıdığı anlaşılan projeler, bir listesi hazırlanarak teknik ve mali değerlendirme sürecine alınır. Gerekli şartları taşımadığı sonradan öğrenilen başvurular değerlendirme sürecinin hangi aşamasında olursa olsun ön incelemede elenmiş kabul edilir.

Başvurular öncelikle şekli uygunluk açısından idari kontrole tabi tutulacaktır. Bu kapsamda, aşağıda yer alan kriterlerin yerine getirilip getirilmediği kontrol edilmektedir. İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi yalnızca bu esasa dayanarak **reddedilebilir** ve proje teklifi bu noktadan sonra artık değerlendirilmeyecektir.

KRİTERLER	Evet	Hayır
Başvuru standart formata uygun olarak hazırlanmıştır.		
Başvuru Formunun tüm bölümleri eksiksiz şekilde doldurulmuştur.		
Teklif, Türkçe olarak hazırlanmıştır.		
Bütçe (1-Bütçe, 2-Beklenen Finansman Kaynakları, 3- Maliyetlerin Gerekçelen-dirmesi) Başvuru Formunda belirtildiği şekliyle doldurulmuştur.		
Projenin mantıksal çerçevesi doldurulmuştur.		
Başvuru Formunda yer alan Başvuru Sahibinin beyannamesi, Başvuru Sahibinin temsilcisi tarafından imzalanmıştır.		
Ortaklık beyannamesi (ortak varsa) Başvuru Sahibi ve tüm ortaklar tarafından imzalanmıştır.		
İştirakçi Beyannamesi, tüm iştirakçiler (varsa) tarafından imzalanmıştır.		
Projenin süresi, izin verilen azami süreyi aşmamaktadır (15 ay).		
Talep edilen destek tutarı, izin verilen asgari destek tutarından düşük değildir. (50.000 TL)		
Talep edilen destek tutarı, izin verilen azami destek tutarından yüksek değildir. (600.000 TL)		

Talep edilen destek oranı, uygun toplam bütçenin %50'sini aşmamaktadır.		
İdari maliyetler uygun doğrudan maliyetlerin %2'sini aşmamaktadır		
Başvuru Rehberinde belirtilen ilave bilgi ve belgeler zamanında Ajansa sunulmuştur.		
Taahhütname başvuru sahibinin yetkili kişisi tarafından imzalanmıştır.		
Projede yer alan kilit personelin özgeçmişleri (EK D) Başvuru Formunda belirtildiği şekliyle doldurulmuştur.		
İş planı (EK-F) doldurulmuştur.		
Projeye konu faaliyetlere ilişkin ulusal ya da uluslararası kurum ve kuruluşlardan eşzamanlı destek almadığına dair beyan sunulmuştur. (EK G-Örnek 1)		
Başvuru sahibinin TC kimlik numarasını içeren nüfus cüzdanı fotokopisi sunulmuştur.		
Başvuru sahibine ait imza beyannamesi veya imza sirküleri sunulmuştur.		
Başvuruda bulunan kuruluşun ve her ortak kuruluşun kuruluş sözleşmeleri sisteme yüklenerek sunulmuştur.		
Ortakların yetkili kişi veya kurulları tarafından projeye ortak olunmasına ilişkin alınan karar sisteme yüklenerek sunulmuştur.		
Başvuru sahibinin TRA2 Bölgesi'nde (Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars) yasal olarak kayıtlı olduğuna veya merkezi ya da yasal şubesinin TRA2 Bölgesi'nde kurulduğuna ilişkin resmi kayıt belgeleri (İlgili Meslek Oda Kayıt Belgesi, Ticaret/Esnaf Sanatkârlar Sicil Gazetesi İlanı veya Ticaret ya da Esnaf Sanatkârlar Sicili Kayıt Sureti) sunulmuştur.		
Başvuru sahibinin ve varsa ortak(larının) faaliyet alanlarına ve sermaye yapılarına ilişkin güncel durumunu gösteren resmi kayıt belgeleri (İlgili Meslek Oda Kayıt Belgesi, Ticaret/Esnaf Sanatkârlar Sicil Gazetesi İlanı veya Ticaret ya da Esnaf Sanatkârlar Sicili Kayıt Sureti) sunulmuştur.		
Başvuru sahibi ve varsa ortaklarının, yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir veya ilgili vergi dairesince onaylanmış son 3 yıla ait mali tabloları (kar zarar tablosu ve bilânçosu/işletme hesap özeti) ve yeni kurulan işletmeler için dönem başı bilançosu veya işletme hesap özeti, veya geçici mizan sunulmuştur.		

Başvuru sahibini ve varsa ortak(ları) temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerin imza sirküleri; bu kişi veya kişilerin yetkisi ve sorumluluğu Başvuru Sahibinin ve ortakların ana sözleşmesinden veya yasal yapısından gelmiyorsa ilaveten Yönetim Kurulu'nun veya yetkili yönetim organının bu kişiyi veya kişileri yetkilendirme kararı sisteme yüklenerek sunulmuştur.		
Başvuru sahibinin ve varsa ortaklarının Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan alınan son döneme ilişkin personel sayısını gösteren belge sisteme yüklenerek sunulmuştur. (İşletmesinde kendisi dışında kayıtlı çalışanı olmayan işletmeler; "çalışanı olmadığını" yazılı olarak beyan etmelidir.)		
Başvuru sahibi projenin uygulanacağı taşınmazın mülkiyet sahibi ise güncel tapu sicil kaydı, değil ise en az 5 yıllık kira kontratı sisteme yüklenerek sunulmuştur.		
Proje kapsamında 10.000 TL'yi geçen her bir makine-ekipman, yapım işleri ve hizmet satın alımı için en az 2 farklı firmadan alınmış proforma faturalar sunulmuştur.		
Projenin uygulanacağı taşınmazı gösteren görsel malzeme (Fotoğraf ve/veya CD/DVD kayıt) sunulmuştur.		
Diğer destekleyici belgeler (Varsa başvuru sahibinin girişimcilik belgesi, mesleki eğitim sertifikası vb.)		
Mali Kontrol Muvafakatnamesi sunulmuştur. (EK G-Örnek 4)		
Küçük ölçekli yapım işlerinin bulunduğu projeler için Çizim/Kroki/Eskiz/Avan Proje/Uygulama Projesi sisteme yüklenerek sunulmuştur.		
Gerekliyse Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun onay belgesi sunulmuştur.		
Küçük ölçekli yapım işlerine Ajans tarafından sağlanacak destek tutarı sağlanan mali desteğin %30'unu aşmamaktadır.		
Bütçede eğitim, insan kaynakları ve seyahat başlıklarına tahsis edilen toplam tutar toplam uygun maliyetlerin %8'ini aşmamaktadır.		
Görünürlük maliyetleri için tahsis edilen tutar projenin toplam uygun maliyetlerinin %1'ini aşmamaktadır.		

Ön inceleme kapsamında uygunluk kontrolü gerçekleştirilir. Başvuru Sahibinin, ortaklarının (ve varsa iştirakçilerinin) ve projelerin bu rehberin 2.1.1 ve 2.1.2 bölümlerinde verilen kriterlere uygunluğunun kontrolü aşağıda yer alan listeye göre yapılır.

KRITERLER	Evet	Hayır
Başvuru Sahibi uygundur.		
1. Ortak uygundur.		
2. Ortak uygundur.		
Proje TRA2 Düzey 2 bölgesinde (Ağrı, Ardahan, Kars, Iğdır) uygulanacaktır.		

Sadece ön incelemeyi geçen başvurular değerlendirme işleminin sonraki safhalarına alınacaktır.

Teknik ve Mali Değerlendirme

Teklif edilen bütçe de dâhil olmak üzere başvurular, aşağıda yer alan değerlendirme tablosundaki kriterlere göre değerlendirilecektir. Değerlendirmede sırası ile başvuranın mali ve yönetim kapasitesi, proje konusunun programın amaç ve öncelikleri ile ilgililiği, önerilen metodolojinin kalitesi ve geçerliliği, projenin destek sonrası sürdürülebilirliği ile projenin bütçe ve maliyet etkinliği göz önüne alınacaktır.

Değerlendirme tablosu, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, belirlenen aralıklarda puanlar verilecektir. Azami puanı 5 olan örnek için puanlama usulü, aşağıda gösterilmiştir.

1 = çok zayıf; 2 = zayıf; 3 = orta; 4 = iyi; 5 = çok iyi.

Bu değerlendirmenin sonunda, **altmış beş (65)** ve üzerinde puan alan başvurular başarılı projeler olarak listelenir. Başvurular en yüksek puanı alan tekliften başlayarak sıralanır ve destek dağıtımı bu rehberde belirtilen teklif çağrısının toplam bütçesi çerçevesinde söz konusu sıralamaya göre yapılır. Eşit puan alan başarılı projeler bakımından; söz konusu mali destek programında aynı yararlanıcı tarafından sunulan tek proje başvurusu niteliğinde olanlara öncelik verilir. Bu hususta eşitlik olması halinde öncelikle ilgililik bölümü için bağımsız değerlendiricilerin verdikleri puanların ortalaması; bunun da eşit olması halinde mali ve operasyonel kapasite bölümünden alınan puanların ortalaması en yüksek olanlar dikkate alınır, bu hususta da eşitlik olması halinde başvuru tarihi ve saati esas alınır.

Proje tekliflerinin destek almaya hak kazanabilmesi için, toplam başarı puanına ek olarak, değerlendirme tablosunun ilk iki bölümünde incelenen **mali ve işletme kapasitesi bakımından en az 12 puan (20 puan üzerinden), ilgililik bakımından da en az 15 puan (25 puan üzerinden) alması koşulu aranacaktır.**

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Bölüm	Puan
1. Mali Kapasite ve İşletme Kapasitesi	20
1.1 Başvuru Sahibi ve ortakları proje yönetimi konusunda yeterli deneyime sahip mi?	5
1.2 Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (ele alınacak konular hakkında yeterli bilgileri var mı?)	5
1.3 Başvuru Sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi?	5
1.4 Başvuru Sahibi istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi?	5
2. İlgililik	25
2.1 Proje, Teklif Çağrısının hedefleriyle ve bir veya birden fazla önceliği ile ne kadar ilgili? Not: Proje, en az bir önceliği özellikle işaret etmesi halinde 3 puan verilir. Projenin uygulama yerinin Kış, doğa ve kültür turizmi bakımından önemli destinasyonlarda (il merkezleri, Çıldır, Doğubayazıt ve Sarıkamış ilçeleri) olması halinde +2 puan daha verilir. Not: Proje, fırsat eşitliği, çevrenin korunması, sürdürülebilir kalkınma gibi özel bir katma değer unsuru içermesi halinde 3 puan verilir. Başvuru sahibi KOBİ'nin yasal temsilcisinin kadın ve/veya genç (35 yaş ve altı) girişimci olması halinde +2 puan daha verilir.	5 x 2
2.2 Proje, hedef bölge(ler)nin ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili?	5
2.3 İlgili taraflar ne kadar açıkça tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmiştir? (son yararlanıcılar, hedef gruplar). Hedef grupların gereksinimleri net bir şekilde belirlenmiş mi ve proje bunları gerektiği şekilde muhatap alıyor mu?	5 x 2
3. Yöntem	30
3.1 Önerilen faaliyetler uygun mu, uygulanabilir mi, hedeflerle ve beklenen sonuçlarla uyumlu mu?	5
3.2 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (Özellikle; proje, söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler göz önüne alınmış mı ve bir değerlendirme öngörüyor mu?)	5

3.3 Ortakların projeye katılım ve katkı düzeyi yeterli mi? Not: Ortak bulunmaması halinde en fazla 3 puan verilecektir.	5
3.4 Faaliyet planı açık ve uygulanabilir nitelikte mi?	5
3.5 Teklifte, projenin sonucuna yönelik objektif olarak doğrulanabilir göstergeler yer alıyor mu?	5
3.6 Projede, devlet desteğine ve görünürlüğüne yeterli önem verilmiş mi?	5
4. Sürdürülebilirlik	15
4.1 Projenin, hedef grupları üzerinde somut bir etkisi olması bekleniyor mu? (etkilenen işletme sayısı, faaliyetin bölgesel önemi, geçici/kalıcı oluşturulan istihdam, sosyal faydalar, sağlanan eğitim fırsatları, teşvik edilen yeni sermaye yatırımları, bölgenin genel ekonomik ortamında sağlanan gelişmeler vb. dahil olmak üzere) Not: Proje ile kurulacak tesislerin insan kaynakları kalitesinin artırılmasına yönelik eğitim kalem içermemesi halinde azami 3 puan verilir. Bahsi geçen eğitim kalemlerinin olması halinde +2 puan daha verilir.	5
4.2 Proje potansiyel çarpan etkileri içermekte midir? (proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geniş alanları etkilemesi ile bilgi yayılması dahil olmak üzere)	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? mali açıdan (destek sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?) kurumsal açıdan (faaliyetlerin devam ettirilmesine imkan tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak sahiplenilecek mi?) Proje sürdürülebilir kalkınmaya ve çevrenin korunmasına itibar gösteriyor mu?	5
5. Bütçe ve maliyet etkinliği	10
5.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran yeterli mi?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli mi?	5
EN YÜKSEK TOPLAM PUAN	100

ÖNEMLİ NOT: Başvuru sahibi KOBİ'nin yasal temsilcisinin kadın ve/veya genç (35 yaş ve altı) girişimci olması durumunda değerlendirme aşamasında artı puan verilir.

ÖNEMLİ NOT: Projenin uygulama yerinin Kış, doğa ve kültür turizmi bakımından önemli destinasyonlarda (il merkezleri, Çıldır, Doğubayazıt ve Sarıkamış ilçeleri) olması durumunda değerlendirme aşamasında artı puan verilir.

ÖNEMLİ NOT: Projelerde kurulması öngörülen tesislerin insan kaynakları kalitesinin artırılmasına yönelik eğitim kalem içeren projelere değerlendirme aşamasında artı puan verilir.

2.4. Değerlendirme Sonucunun Bildirilmesi

2.4.1. Bildirimin İçeriği

Başvuru Sahiplerine, başvurularının sonucuna ilişkin durum yazılı olarak bildirilecektir.

Başvurunun reddedilmesi veya destek verilmemesi kararı, aşağıda belirtilen gerekçelere dayandırılacaktır:

- Taahhütname, son başvuru tarihinden sonra alınmıştır;
- Başvuru eksiktir veya belirtilen kriterlere uygun değildir;
- Başvuru Sahibi veya ortaklarından biri ya da bir kaçı uygun değildir;
- Proje uygun değildir (örneğin teklif edilen projenin program kapsamında olmaması, teklifin izin verilen azami süreyi aşması, talep edilen katkının izin verilen azami katkıdan daha fazla olması vb.);
- Proje, konuyla yeterince ilgili değildir ve/veya Başvuru Sahibinin mali ve işletme kapasitesi yeterli değildir;
- Proje, teknik ve mali açıdan, seçilmiş olan diğer projelere göre daha az puan almıştır;
- Talep edilen destekleyici belgelerin biri ya da birkaçı belirtilen son tarihten önce teslim edilmemiştir;
- Bu Rehberde bulunan herhangi başka bir kritere uyulmamıştır.

Ajansın bir başvuruyu reddetme ya da destek vermeme kararı nihaidir.

2.4.2. Öngörülen Zaman Çizelgesi

Değerlendirme sonuçları hakkında Başvuru Sahiplerini bilgilendirmek için Ajansın planladığı tarih **15/04/2019'dir**. Bu tarih kesin olmayıp, proje sayısına göre değişebilecektir.

2.5. Sözleşme İmzalanması ve Uygulama Koşulları

Destek kararını takiben, verilecek destek miktarı ve uygulamaya ilişkin ilke ve kurallar, Başvuru sahibi ile Ajans arasında imzalanacak bir sözleşmeye bağlanır.

Yararlanıcılardan her bir proje için sözleşmede öngörülen toplam destek miktarının %10'u teminat olarak alınır.

Ajans tarafından teminat olarak kabul edilebilecek değerler şunlardır:

- Tedavüldeki Türk parası,
- Bankalar veya katılım bankaları tarafından verilen teminat mektupları,

Teminatlar, Ajans tarafından nakit olarak teslim alınamaz. Bunların, yararlanıcının Ajansın bildireceği banka hesap numarasına yatırdığına dair dekontun, sözleşme imzalamaya geldiği zaman ibrazı zorunludur.

Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Karma değerlerden oluşan teminatlar Ajans tarafından kabul edilebilir. Teminatlar nihai ödemenin yapılmasını müteakip proje değerlendirme raporunun sunulmasının ardından serbest bırakılır.

Desteklenmesine karar verilen projelerin ajans tarafından ilan edilmesinden itibaren on beş işgünü içinde başvuru sahiplerine başvuru formu ve ekleri ile başvuru rehberinde belirtilen destekleyici belgelerin aslı veya onaylı suretinin sunulması gerektiği bildirilir. Başvuru sahibinin gerekli bilgi ve belgeleri sunmasını takiben en geç beş işgünü içinde başvuru sahibi sözleşme imzalamaya davet edilir. Yapılacak yazılı bildirim müteakip en geç on işgünü içinde sözleşme imzalanır. Bu süre zarfında sözleşme imzalamak üzere ajansa başvurmayan, sözleşme imzalamayacağını yazılı olarak bildiren veya ajans tarafından talep edilen belgeleri zamanında sunmayan başvuru sahipleri söz konusu destekten feragat etmiş sayılır. Aynı süre içerisinde mücbir bir sebepten ötürü sözleşme imzalamaya gelemeyeceğini bildiren başvuru sahiplerine on günlük ilave süre tanınabilir. Sunulan belgelerin gerçeğe aykırı yahut KAYS'ta yer alan bilgi ve belgelerden farklı olması durumunda da başvuru sahibiyle sözleşme imzalanmaz. Bunların yerine, öngörülen toplam destek bütçesiyle sınırlı olmak koşuluyla,

yedek listede yer alan başvuru sahipleri sözleşme imzalamak üzere en yüksek puanlı projeden başlamak üzere sözleşme imzalamaya davet edilir. Yedek listeden davet usulü bakımından da yukarıdaki hükümler aynen uygulanır.

Sözleşme özellikle aşağıda belirtilen hakları ve yükümlülükleri düzenler:

Kesin destek tutarı: Azami destek tutarı sözleşmede belirtilecektir. Bölüm 2.1.3'te açıklandığı gibi, bu tutar, tahminlere dayalı bir şekilde hazırlanan bütçe çerçevesinde belirlenecektir. Kesin destek tutarı, proje sona erdiğinde ve nihai rapor sunulduğunda kesinlik kazanacaktır. Mali destek hiçbir koşulda sözleşmede belirtilen tutarı geçemez, sözleşme tutarını aşan ek ödeme yapılamaz ve yararlanıcı tarafından aynı sözleşme kapsamında ek destek talebinde bulunulamaz.

Hedeflerin gerçekleştirilememesi: Yararlanıcının sözleşme koşullarını yerine getirmemesi halinde Ajans destek tutarını azaltabilir ve/veya o zamana kadar ödenen tutarların tamamen ya da kısmen geri ödenmesini talep edebilir. Ayrıca desteklenen proje veya faaliyet kapsamında, Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin zamanında ve eksiksiz verilmemesi, izleme ziyaretlerinde uygulama ve yönetim mekanlarına erişimin zorlaştırılması yahut engellenmesi veya projenin sözleşmeye, eklerine ve yürürlükteki mevzuata uygun şekilde yürütülmediğinin tespiti halinde Ajans, ödemeleri durdurabilir ve/veya sözleşmeyi feshederek buna ilişkin mevzuatta ve sözleşmede belirtilen hukuki yollara başvurabilir.

Sözleşmenin değiştirilmesi: Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise sözleşme tarafların mutabakatı ile uygulamanın herhangi bir safhasında değiştirilebilir ve/veya proje uygulamasının tamamı veya bir kısmı durdurulabilir.

Raporlar: Yararlanıcılar, uygulama sürecinde, projede kaydedilen ilerleme ve gerçekleştirmeleri içeren raporlar sunmak zorundadır. Bunlar; sözleşmede belirtilen dönemlerde sunulacak ara raporlar ve proje faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben sunulacak nihai rapor ile projenin etkilerinin değerlendirilebilmesi amacıyla sunulacak proje sonrası değerlendirme raporundan oluşmaktadır. Ayrıca Ajans, yararlanıcıdan ilave bilgi ve belge talebinde bulunabilir.

Ödemeler: Sözleşmede belirtilen süre içerisinde, kabul edilebilir nitelikteki teminat şartının yararlanıcı tarafından yerine getirilmiş olması kaydıyla, destek miktarının %40'ı, yararlanıcıya ait sözleşmede belirtilen banka hesabına ön ödeme olarak aktarılır.

Ajans tarafından ön ödeme sonrasında yapılacak diğer ödemeler, hakediş esasına göre gerçekleştirilir. Buna göre, ön ödeme tutarının ve aynı oranda yararlanıcının eşfinansman tutarının usulüne uygun harcandığını gösteren belgelerin ara/nihai raporlarla birlikte Ajansa sunulması, ilgili raporların Ajans tarafından incelenip uygun bulunması ve onaylanmasından sonra; (sözleşmede aksi belirtilmediği takdirde) ara ödemede destek miktarının %40'ı ve son ödemede %20'si destek yararlanıcısının banka hesabına 30 gün içerisinde aktarılır. Yararlanıcı tarafından ilgili raporlar sunulmadan ve usulüne uygun ödeme talebinde bulunulmadan, yararlanıcıya hiçbir ödeme yapılmaz.

Projeye ait kayıtlar: Yararlanıcı, proje uygulanmasına dair tüm hesap ve kayıtları şeffaf bir şekilde tutmakla yükümlüdür. Bu kayıtlar proje uygulaması sona erdikten sonra beş yıl süreyle saklanmalıdır.

Denetim: Gerektiğinde yapılacak denetimler sırasında yararlanıcı, proje uygulama ve yönetim mekanlarına erişimi zorlaştırmamak yahut engellemek ve talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi görevli personele zamanında sunmak zorundadır. Sözleşme hükümleri, Ajans tarafından hem kayıtlar üzerinde hem de yerinde yapılabilecek denetimlere olanak tanıyacaktır.

Ajans, bütün projelerden denetim raporu talep eder. Bu denetim Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşları ile serbest muhasebeci mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler tarafından yapılabilir.

Tanıtım ve Görünürlük: Yararlanıcılar, ortakları ve alt yükleniciler, hizmet, mal alımı ve yapım işleri faaliyetlerinde Ajansın sağladığı mali desteği ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının genel koordinasyonunu görünür kılmak ve tanıtmak için, Ajansın internet sitesinde (www.serka.gov.tr) yayınlanan "tanıtım ve görünürlük rehberine" uygun olarak gerekli önlemleri alır.

Satın Alma İşlemleri: Satın alma usul ve esasları Proje Uygulama Rehberi Ek-6 Kalkınma Ajansları Tarafından Sağlanan Destekler İçin Satın Alma Rehberinde tanımlanmıştır.

Yürütülen programlar kapsamında alımı desteklenen alet, teçhizat, yazılım, malzeme ve sistemler ile yapımı gerçekleştirilen tesislerin mülkiyeti ve bunlar üzerindeki fikri mülkiyet hakları yararlanıcıya aittir. Yararlanıcının, sözleşme kapsamında sağlanmış tesis, makine, ekipman, teçhizat ve diğer malzemelerin, genel sekreterin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin sona ermesinden itibaren üç yıl süreyle üzerinde üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edemeyeceği ve projede belirtilen iş yeri dışında kullanamayacağı, aksi halde destek miktarının iki katı tutarında ajansa tazminat ödeyeceği hususu sözleşmede yer alır.

3. PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Destek programı ile belirlenen hedeflere ne kadar ulaşılabildiğinin değerlendirilmesine yönelik olarak "program düzeyi performans göstergeleri" ile desteklenecek projelerin başarısını ölçmeye yönelik "proje düzeyi performans göstergeleri" belirlenmektedir.

Program düzeyi performans göstergeleri bilgi amaçlı verilmiş olup proje düzeyi performans göstergeleri, başvuru sahiplerinin projelerini hazırlama sürecinde, destek programının amaçlarına göre geniş bir şekilde tanımlanmış ve başvuru rehberinin ekinde sunulmuş olan "proje düzeyi performans göstergeleri" setinden proje tekliflerine ilişkin göstergeleri belirlemeleri gerekmektedir.

3.1. Program Performans Göstergeleri

G1	Sürekli İstihdam	Kişi
G2	Geçici İstihdam	Kişi
G7	Eğitim Sayısı	Adet
G8	Eğitim Süresi	Saat
G9	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Kişi
S11	Eğitilen Engelli Sayısı	Kişi
S12	Eğitilen Kadın Sayısı	Kişi
S13	Eğitilen Genç Sayısı	Kişi
S43	Eğitilen Yetişkin Sayısı	Kişi
S69	Teknolojik altyapısı iyileştirilen merkez/atölye/destek odası sayısı	Adet
T4	Alternatif Turizm Tesisi Yatak Kapasitesi	Adet
T5	Toplam Geceleme Sayısı	Gece
T40	Çeşitlendirilen Yöresel Yemek Sayısı Restoran	Adet
T46	Yeni Restoran/Kafeterya Sayısı	Adet
T12	Restorasyonu Yapılan Yapı Sayısı	Adet
T13	Restitüsyon, Röleve Proje Sayısı	Adet
T14	Restore Edilen Tarihi veya Kültürel Kapalı Alan Büyüklüğü	Metrekare
T16	Belgelendirilen Turistik Tesis Sayısı	Adet
	Başvuruda bulunan kadın girişimci sayısı	Adet
	Başvuruda bulunan genç girişimci sayısı	Adet
	Yeni kurulan turistik tesis sayısı	Adet
	Yeni kurulan yöresel ürün imalat atölyesi sayısı	Adet

3.2. Proje Performans Göstergeleri

G1	Sürekli İstihdam	Kişi
G2	Geçici İstihdam	Kişi
G7	Eğitim Sayısı	Adet
G8	Eğitim Süresi	Saat
G9	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Kişi
S11	Eğitilen Engelli Sayısı	Kişi
S12	Eğitilen Kadın Sayısı	Kişi
S13	Eğitilen Genç Sayısı	Kişi
S43	Eğitilen Yetişkin Sayısı	Kişi
S69	Teknolojik altyapısı iyileştirilen merkez/atölye/destek odası sayısı	Adet
T1	Ziyaretçi Sayısı	Kişi
T3	Turizm Yatak Kapasitesi	Adet
T4	Alternatif Turizm Tesisi Yatak Kapasitesi	Adet
T5	Toplam Geceleme Sayısı	Gece
T6	Yerli Turistlerin Toplam Geceleme Sayısı	Gece
T7	Yabancı Turistlerin Toplam Geceleme Sayısı	Gece
T8	Toplam Ziyaretçi Sayısı	Kişi
T9	Yabancı Ziyaretçi Sayısı	Kişi
T10	Yerli Ziyaretçi Sayısı	Kişi
T12	Restorasyonu Yapılan Yapı Sayısı	Adet
T13	Restitüsyon, Röleve Proje Sayısı	Adet
T14	Restore Edilen Tarihi veya Kültürel Kapalı Alan Büyüklüğü	Metrekare
T16	Belgelendirilen Turistik Tesis Sayısı	Adet
T36	Restoran Oturma Kapasitesi	Adet
T40	Çeşitlendirilen Yöresel Yemek Sayısı Restoran	Adet
T44	Turizm Personeli Sayısı	Kişi
T46	Yeni Restoran/Kafeterya Sayısı	Adet

4. EKLER¹¹

EK A: Başvuru Formu

EK B: Bütçe

EK C: Mantıksal Çerçeve

EK D: Projede Yer Alan Kilit Personelin Özgeçmişleri

EK E: Standart Sözleşme

EK F: İş Planı

EK G: Destekleyici Belge Örnekleri

EK H : Uygun Olmayan Diğer Maliyet Kalemleri

TURDES Kapsamında Desteklenmesi Uygun Olmayan Diğer Maliyet Kalemleri

1. Mefruşat (tekstil ile ilgili)
2. Halı
3. Banyo Tekstili
4. Servis amacı ile kullanılacak çatal, bıçak, bardak vs. harcamaları,
5. Mutfak gereçleri (tencere, tava vb.)
6. Avize

¹¹ Bu belgelere Serhat Kalkınma Ajansı internet sitesi (www.serka.gov.tr) ve KAYS üzerinden erişilebilmektedir. Bu belgeler başvuru sahibi tarafından elektronik ortamda (KAYS) doldurulmalıdır. Ancak başvuru esnasında sunulması beklenen belgeler bu belgelerle sınırlı değildir. Sunulacak gerekli tüm belgeler için Kontrol Listesi esas alınmalıdır.